

ÁOK KÖTELEZŐ ADATOK 2018/2019 I. FÉLÉV

DEMOGRÁFIA

Magyarországi adatok, 2017

Népesség száma (2018. január 1.): **9 778 371** (férfi 47,8%, nő 52,2%)

Élveszületések száma: **91 577 fő**

Élveszületési arányszám: **9,4/1000 lakos**

Terhességmegszakítások száma: **28 496**

Csecsemőhalálozási arányszám: **3,6/1000 élveszülött**

A 2500 grammon aluli súllyal születettek aránya: **8,5%** (2016)

Teljes termékenységi arányszám: **1,49**

Halálozások száma: **131 674 fő**

(Nyers) halálozási arányszám: **13,5/1000 lakos**

Születéskor várható átlagos élettartam férfiak: **72, 4 év**

Születéskor várható átlagos élettartam nők: **78,99 év**

A gyermeknépesség eltartottsági rátája: **21,9%** (2018. január 1.)

Az idős népesség eltartottsági rátája: **28,5%** (2018. január 1.)

Az eltartott népesség rátája: **50,3%** (2018. január 1.)

Öregedési index: **130,2%** (2018. január 1.)

Forrás: KSH, https://www.ksh.hu/docs/hun/eurostat_tablak/tabl/tps00001.html

Halálozások halálloki csoportok szerint (Magyarország, 2016)

A táblázat nem teljes, csak a leggyakoribb/népegészségügyi szempontból fontos okok szerepelnek.

Halálok	Férfi	Nő	Összesen
Fertőző és élősdiek okozta betegségek	366	394	760
Daganatok	18 020	14 967	32 987
Ajak, szájüreg és garat rosszindulatú daganata	1 167	303	1 470
Vastagbél rosszindulatú daganata	1 753	1 487	3 240
Végbél rosszindulatú daganata	1 095	715	1 810
Légcső, hörgő, tüdő rosszindulatú daganata	5 456	5 356	10 812
Emlő rosszindulatú daganata		2 220	
Méhnyak rosszindulatú daganata		476	
Prostata rosszindulatú daganata	1 258		
A keringési rendszer betegségei	28 313	37 180	65 493
Ischaemiás szívbetegség, heveny szívizomelhalás	14 454	16 830	31 284
Agyér-betegség	4 713	5 988	10 701
A légzőrendszer betegségei (krónikus bronchitis, emphysema, asthma)	3 028	2 462	5 490
Az emésztőrendszer betegségei	3 675	2 527	6 202
Alkoholos májbetegség	2 284	893	3 177
A morbiditás és a mortalitás külső okai	3 936	1 952	5 888
Motorosjármű-balesetek	529	163	692
Öngyilkosság és önsértés	1 317	446	1 763
Összesen	62 658	64 395	127 053

NEMFERTŐZŐ BETEGSÉGEK / ÉLETMÓDI TÉNYEZŐK EPIDEMIOLOGIÁJA

Dohányzás

Az ELEF 2014-es adatai szerint a **felnőtt lakosság 29%-a dohányzik**, szemben a 2009-es 31%-os aránnyal. A két időpont között azonban csak az alkalmi dohányosok aránya esett vissza, a rendszeres dohányosoké lényegében nem változott (2014-ben 28, 2009-ben 27%).

Alkohol

A lakosság mintegy **harmada** azt állítja magáról, hogy soha **nem fogyaszt alkohol tartalmú italokat** – a nők több mint kétszer akkora arányban vallják magukat absztinensnek (40%), mint a férfiak (18%). Korosztályok szerint vizsgálva a fiatalok (15–17 év közöttiek) és a legidősebbek (65 év felettiek) tartoznak legnagyobb arányban ebbe a kategóriába, míg a legkevésbé önmegtartóztatók ezen a téren a 18–34 év közöttiek. A nyugdíjas korú nők több mint fele soha nem iszik szeszes italt, míg a fiatal férfiak közül csak minden hetedik. A **nagyivás** problémája ugyanakkor mindkét nemnél a legidősebb korosztályt érinti leginkább, igaz, a nőknél elenyésző a nagyivók aránya: a 65 év felettiek 2%-a tartozik ide (az összes nő 1,4%-a), míg a **férfiaknál a legidősebbek 14%-a** (az összes férfi 9,9%-a). Összességében a **teljes felnőtt lakosság 5,4%-a** sorolható a nagyivók közé a bevallott értékek alapján. Ez kismértékű emelkedést jelent a 2009-ben becsült 4,6%-os arányhoz képest.

Forrás: OECD Health Data

Éves szintű tiszta alkohol fogyasztás Magyarországon: **11,4 liter/fő** (15 év felettiek, 2016)

- a **férfiak** átlagosan **3-4x többet** fogyasztanak
- kb. **egyenlő arányban** kerül fogyasztásra **sör, bor és tömény italok** formájában

Forrás: WHO – Global Status report on alcohol and health (2018)

Fiatalok (5-től 11-ik évfolyamos tanulók [**11,5-17,5 évesek**], 2014):

Összességében a diákok közel harmada (**30,7%**) **legalább kétszer lerészegedett** már életében.

- a 15 éves fiúk 41,2%-a (az EU 36 országában ez a legmagasabb prevalencia érték)
- a 15 éves lányok 33,5%-a (az EU 36 országában ez a harmadik legmagasabb prevalencia érték)

Forrás: HBSC – Egészség és egészségmagatartás iskoláskorban, 2014; WHO Europe – Adolescent alcohol-related behaviours: trends and inequalities in the WHO European Region, 2002–2014

Drog

2015-ben került sor az ESPAD kutatássorozathatodik felmérésére. A megkérdezett **9-10. évfolyamos diákok 26,8%-a** vallotta, hogy **fogyasztott már életében** valamilyen tiltott vagy legális drogot. A **fiúk 25,9%-a**, a lányoknak pedig **27,6%-a** fogyasztott már valamilyen visszaélésre alkalmas szert élete során. Az ESPAD felmérés alapján az iskoláskorúak körében a **legelterjedtebb** kábítószer 2015-ben a **marihuána** volt a 9-10. évfolyamon.

A kutatási adatok alapján a **18-64 éves** népességben minden tizedik (**9,9%**), a **18-34 éves** fiatal felnőtt populációban csaknem minden ötödik személy (**17,7%**) fogyasztott az élete során valamilyen tiltott drogot.

Forrás: <http://drogfokuszpont.hu/szakteruleteink/populacios-vizsgalatok/populacios-vizsgalatok-tenyek-esszamok/>